

Liitteen 12 omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien työajaksi luettavan ajan määritelmä muuttuu 1.4.2020 lähtien

KVTES liitteen 12 sopijaosapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että 1.4.2020 lähtien työajaksi luettava aika on seuraava:

Työajaksi luetaan työhön käytetty aika sekä aika, jonka perhepäivähoitaja on velvollinen olemaan työntekopaikalla työnantajan käytettävissä.

KVTES 2018-2019 liitteen 12 määräys on ollut seuraava:

Hoitajan työaika alkaa, kun ensimmäinen lapsi tulee hoitoon ja päättyy siihen, kun viimeinen lapsi lähtee hoidosta lukuun ottamatta sitä aikaa, jona hoitajalla ei ole yhtään lasta hoidossa. Työajaksi luetaan myös työnantajan määräämien muiden työtehtävien suorittamiseen käytetty aika.

Työajaksi luettavan ajan muutoksen tausta

Uusi työaikalaki (872/2019) on tullut voimaan 1.1.2020. Lailla on kumottu vuoden 1996 työaikalaki (605/1996).

Työaikalain 3 §:n 1.momentin mukaan

Työaika on työhön käytetty aika ja aika, jolloin työntekijä on velvollinen olemaan työntekopaikalla työnantajan käytettävissä.

Tämä uuden työaikalain määritelmä on pakottavaa oikeutta, josta ei voi sopia virka- ja työehtosopimuksella tai paikallisella sopimuksella toisin. Työaikalain 49 §:n siirtymäsäännöksen nojalla 31.3.2020 saakka noudatetaan KVTES 2018-2019 liitteen 12 8 §:n määräystä, jolla on sovittu työaikalain määräyksestä poikkeavasti.

Aamuvaramaolo

Työajaksi luettavan ajan muuttumisen vuoksi aamuvaramaoloa ei ole enää mahdollista teettää niissä tilanteissa, kun perhepäivähoitaja on työntekopaikalla eli kotonaan työnantajan käytettävissä. Tällainen aika on jatkossa työajaksi luettavaa aikaa, ei varallaoloaikaa.

Varallaolo on mahdollista järjestää KVTES:n III luvun 5 §:n mukaisesti. Tämän pykälän mukaista varallaoloa on mahdollista teettää vain niissä tilanteissa, joissa työntekijän ei ole oleskeltava työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Työvuoroluettelon suunnittelu

Työvuoroluettelon suunnittelun merkitys korostuu nyt, kun työajaksi luettavaa aikaa on työhön käytetyn ajan lisäksi myös se aika, jonka perhepäivähoitaja on velvollinen olemaan työnantajan käytettävissä työntekopaikalla. Työnantajan on syytä tarkastella uuden työajaksi luettavan ajan määritelmän muutoksen merkitystä työvuoroluetteloita suunnitellessa.

Uuden työajaksi luettavan ajan määritelmän muutoksen tullessa voimaan kesken työaikajakson, tulee työnantajan huomioida muutoksen vaikutukset työvuoroluettelon toteumassa.

Työvuoroluettelon muutokset tehdään KVTES:n III luvun 28 §:n määräysten mukaisesti.

Paikallisesti huomioitavaa

Työnantajan on syytä keskustella paikallisten henkilöstön edustajien kanssa siitä, miten muutokset vaikuttavat paikallisiin käytäntöihin ja paikallisiin sopimuksiin. Mikäli paikallisilla sopimuksilla on sovittu uuden työajaksi luettavan ajan määritelmästä toisin, ovat nämä sopimukset niiltä osin mitättömiä.

Ennen uuden pääsopimuksen voimaantuloa ei ole mahdollista sopia uusia kunnallisen pääsopimuksen 13 §:ään perustuvia paikallisia sopimuksia, koska kunnallinen pääsopimus on lakannut olemasta voimassa 31.3.2020.

Kunnallinen työmarkkinalaitos ja Julkisen alan unioni ry ovat yksimielisiä tämän kirjeen sisällöstä.